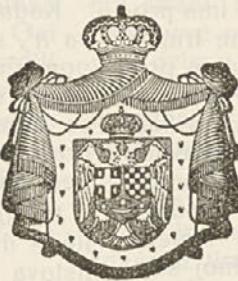

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa (38) 1

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Oktobra 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7398

Karl Aczel, direktor, Budapest, Mađarska.

Mašina sa cirkulacionom testerom za sečenje dasaka.

Prijava od 27. maja 1929.

Važi od 1. februara 1930.

Struganje drvenih blokova vršilo se do sada na gaterima sa testerama, koji su cepali blok u potreban broj dasaka. Ali gateri rade sa srazmerno malim efektom i pogodni su samo za sečenje dugih stabala, dok su neekonomični za kratka stabala.

Pronalazak se odnosi na mašinsku testeru, koja dopušta brzo zatezanje kratkih trupova i brzo iznošenje isećenih dasaka a pri tom omogućava veliku brzinu pomeranja, tako da se mašina može ekonomično upotrebiti i za sečenje kratkih trupova.

Nova mašina ima više cirkulacionih testera-listova, poređanih jedna pored druge, koje leže na zajedničkoj osovini, i klizaljke za zatezanje, čiji se roštijasti sto sastoje iz poluga, koje prolaze između listova testere, a nastavci poluga koji izlaze iz površine stola, zajedno deluju sa blokom za zatezanje, koji se podešava u uzdužnom pravcu na klizaljkama i koji ima uzdužne klizaljke, koje polaze od njegove čone površine za zatezanje i služi za prijem testerastih listova.

Cirkulacione testere mogu raditi stalno sa ravnomernom brzinom obrtanja, koja može biti znatno veća od maksimalne trenutne brzine gatera, koji obično seče samo u jednom pravcu.

Nova mašina ima osim osovine za testere, koja nosi listove testere, koji prolaze kroz stolnu ploču klizaljke, zgodno još i drugu osovinu za testere, koja je, u odnosu

na prvu, pomerana u uzdužnom pravcu klizaljke i raspoređena na suprotnoj strani stolne ploče, i koja osovina, prema svakom listu testere prve osovine, nosi list testere, koji je ozupčen sa listovima prve osovine u istom smislu i pokreće se u istom smislu, tako da se poklapaju ravni preseka suprotno ležećih listova testere. Usled ovog rasporeda mogu se sa srazmerno malim listovima preseći srazmerno debeli trupci i pri tom se više ili manje potisu pritisci, koje vrše testere obeju osovina u uzdužnom pravcu trupca, teko da je za pomeranje potrebna manja sila, nego pri upotrebi samo jedne osovine za testere. Sto klizaljke ima odozdo vodeće točkove, koji između roštijnih štapova imaju flanše za vođenje.

Na nacrtu je primera radi predstavljen jedan oblik izvođenja predmeta pronađaska.

Sl. 1 je izgled sa strane,

sl. 2 je osnova,

sl. 3 je presek po liniji 3—3 sl. 1, i

sl. 4 je presek po liniji 4—4 sl. 1.

Drveni trupac *i*, koji se ima seći, leži na stolnoj ploči zatežuće klizaljke *b*, koja se pomoću točkova *j* pokreće na šinama *k*. Ispod stolne ploče klizaljke *b* leži osovina *l* za testere, koja nosi izvestan broj cirkulacionih testera *n*, između kojih su raspoređeni koturovi *m*. Listovi testere izlaze kroz proreze između roštijnih štapova stolne ploče klizaljke *b*. Roštijni štapovi imaju nastavke *f*, koji su ozupčeni na strani okrenutoj trupcu *i* i obrazuju stezalice. Prema drugom kraju

trupca i leži blok za zatezanje h , koji se vodi kroz uzdužni prorez o na čepu p . Blok za zatezanje h može se pomoću zavrtnja q zategnuti u uzdužnom pravcu klizaljke b i u pravcu listova testere ima prorene r , koji polaze od čeone površine trupca i , koja se zateže. Na obema stranama proreza r ima blok h na donjoj površini vodeće žljebove g , u koje zahvataju vodeći čepovi g' , koji leže na roštiljnim štapovima klizaljke b . Stolna ploča klizaljke b poduprta je točkićima a , koji imaju vodeće flanše a' , koje izlaze u prorene između roštiljnih štapova klizaljke. Na jednoj strani nosi klizaljka ozupčenu polugu c , u koju zahvata zupčanik d , koji se može obrnati ručnim točkom e .

Osim listova n , koji prolaze kroz klizaljke ima mašina još jedan niz listova n' , čija osovina l' leži na strani stolne ploče klizaljke b , koja je okrenuta osovinu l , i prema osovinu l je malo pomerena u uzdužnom pravcu klizaljke. Ležišta osovine l' mogu se pomeriti vertikalno na stolnu ploču. Listovi n' raspoređeni su tako u odnosu na listove n , da po jedan list n stoji prema jednom listu n' . Vratilo l' upušteno je toliko, da listovi n' leže u manjem odstojanju od stolne ploče, nego što je visina, do koje izlaze listovi n iznad stolne ploče. Osovine l i l' obrću se u istom smislu pomoću nepredstavljenog pogona, na pr. pomoću remena i listovi su isto tako ozupčeni u istom smislu.

Način rada je sledeći:

Listovi n i n' pokreću se stalno u pravcu strele. Obrtanjem ručnog točka u pravcu skazaljke pomera se s leva na desno prazna klizaljka b pomoću zupčanika d i ozupčene poluge c , dok stezalice f stoje desno od listova n . Blok za zatezanje h pomera se na desno pomoću zavrtnja q dotle, da se drveni trupac i može položiti između stezalica f i bloka za zatezanje na stolnu ploču klizaljke b . Zatim se trupac i jako zategne pomoću zavrtnja q . Onda se obrtanjem ručnog točka e u suprotnom pravcu skazaljke pokreće klizaljka b sa desna na levo, pri čem listovi n prodiru sa donje strane trupca i , a listovi n' sa gornje strane u trupac. Pritisak, izvršen donjim listovima u uzdužnom pravcu trupca, deluje suprotno pritisku, izvršenom gornjim listovima n' , laka da se ova priliska više ili manje poliru. Usled toga se može klizaljka srazmerno lako pomeriti rukom i pri testiranju debelih blokova. Klizaljka se pomeri na levo dotle, dok čeona strana bloka za zatezanje h ne dospe levo od listova n' , pri čem listovi mogu slobodno ući u prorene r bloka h .

Bočno odslupanje roštiljnih štapova spre-

čeno je vodećim flanšama a' točkića a bočno odslupanje lamela bloka za zatezanje h spremeno je čepovima g' , koji ispadaju u prorene g .

Kada rasečeni blok dođe levo od listova n' , stoji klizaljka b i blok h se olabavi pomoću zavrtnja q . Sada se mogu ukloniti daske sa stolne ploče klizaljke, posle čega se klizaljka b pomoću ručnog točka e vrati prazna na desno i može se zategnuti sledeći trupac.

Da bi se mašina mogla podesiti za različite debljine dasaka, umetnuti su između listova n i n' koturovi m , koji odgovaraju željenim debljinama dasaka. U istoj svrsi može se blok h sastaviti iz lamela sa umetnutim delovima, koji su međusobno zategnuti poprečnim zavrtnjima. I točkići su zgodno sastavljeni iz koturova, koji naizmenično odgovaraju prečniku flanše a' i točkićima a . I sama stolna ploča klizaljke b sastavljena je zgodno iz pojedinih roštiljnih štapova sa umetanjem delova za odstojanje tako, da se može raskloniti.

Gore opisana mašina udešena je za ručni pogon, i ne uzimajući u obzir pogon osovine testere. Po sebi se razume, da se pojedini ili svi pokretni delovi mašine mogu udesiti za motorni pogon, koji se može automatski krmaniti ili rukom, ili glavnom osovinom mašine. Tako na pr. osovina zupčanika d dobija obrtanje, pomoću funkcionalnih spojeva i mehanizma za menjanje hoda, od glavne osovine mašine, tako da radnik ima da krmani isključivo spojeve i pri tom, pri pojavi većih otpora, mora umeriti pomeranje puštajući da klizi frikcionim spoj. Pri tom se može frikcionim spoj i tako konstruisati, da on ograničava silu pomeranja, tako da se pomeranje automatski prilagođava otporima testere.

Završnj q može se isto tako motorno pokretati sa glavne osovine i to pomoću rasklapajućih spojeva, koji se mogu krmaniti sa radnog mesta pogona točka d . Spojevi, koji pokreću završnj q mogu se automatski krmaniti i pomoću uporišta klizaljke b slično kao što je slučaj kod mašine za struganje metala.

Mašina može imati dalje desno od listova n na mestu unošenja trupaca i , jednu automatsku napravu za slaganje, na pr. beskrajni lančani sto, koji se isto tako može krmaniti klizaljkom b .

Levo od listova n' može se namestiti naprava za iznošenje dasaka. U toj svrsi mogu se ispod stolne ploče klizaljke b namestiti ispunе, koje ulaze u prorez stola i čija ploča upotrebljuje neprekidnu ravan, od koje daske bivaju bočno dodirnute jed-

nim klipom, koji je pomeren u poprečnom pravcu.

Mašina ima različite zaštitne naprave, naročito listovi imaju zaštitne omote i isto tako klizaljka *b* može sa obe strane bloka *i* imati kose bočne zidove *t* (sl. 3). Ovi zidovi mogu se pri ručnom pogonu utvrditi neposredno na klizaljku, sa kojom obrazuje korito. Pri automatskom unošenju blokova i automatskom iznošenju dasaka zgodno je rasporedili bočne zidove *t* tako, da se oni, bar na jednoj strani klizaljke, mogu izdići ili spustiti za vreme unošenja i iznošenja.

Patentni zahtevi:

1. Cirkulaciona mašina za sečenje dasaka naznačena time, što ima niz cirkulacionih listova, koji leže na zajedničkoj osovini i klizaljku za zatezanje, čiji se roštiljasti sto sastoji iz poluga, između kojih prolaze listovi testere, a nastavci za sticanje, koji izlaze iz spoljne površine, zajedno deluju sa blokom za zatezanje, koji se na klizaljki podešava u uzdužnom pravcu i ima uzdužne proreze, koji polaze od njegove čeone površine, a služe za prijem listova testere.

2. Cirkulaciona mašina po zahtevu 1 naznačena time, što ima drugu osovinu za

testere, koja je pomerena u pravcu klizaljke, u odnosu na osovini, koja nosi listove testere, koji prolaze kroz stolnu ploču, i koja (druga osovina) je raspoređena na suprotnoj strani stolne ploče, i prema svakom listu prve osovine nosi po jedan list, koji je sa ovim u istom smislu ozupčen i pokreтан.

3. Cirkulaciona mašina po zahtevu 1 ili 2 naznačen time, što ima ločkiće, namešteni ispod stolne ploče klizaljke, i što ti ločkići imaju vodeće flanše, koje izlaze u proreze stolne ploče.

4. Cirkulaciona mašina po zahtevu 1 naznačena time, što lamele bloka za zatezanje imaju na donjoj površini uzdužne žljebove, u koje zahvaljuju čepovi roštiljnih štapova stolne ploče klizaljke.

5. Cirkulaciona mašina po zahtevu 1 naznačena time, što je stolna ploča klizaljke sastavljena rasklopljivo iz pojedinih roštiljnih štapova sa umetnutim delovima za odstojanje.

6. Cirkulaciona mašina po zahtevu 1 naznačena time, što su vodeći i potporni točkići, koji se nalaze ispod stolne ploče klizaljke, sastavljeni iz pojedinih koturova.

7. Cirkulaciona mašina po zahtevu 1 naznačena time, što je blok za zatezanje sastavljen rasklopljivo iz pojedinih lamela sa umetnutim delovima za odstojanje.

Fig. 1

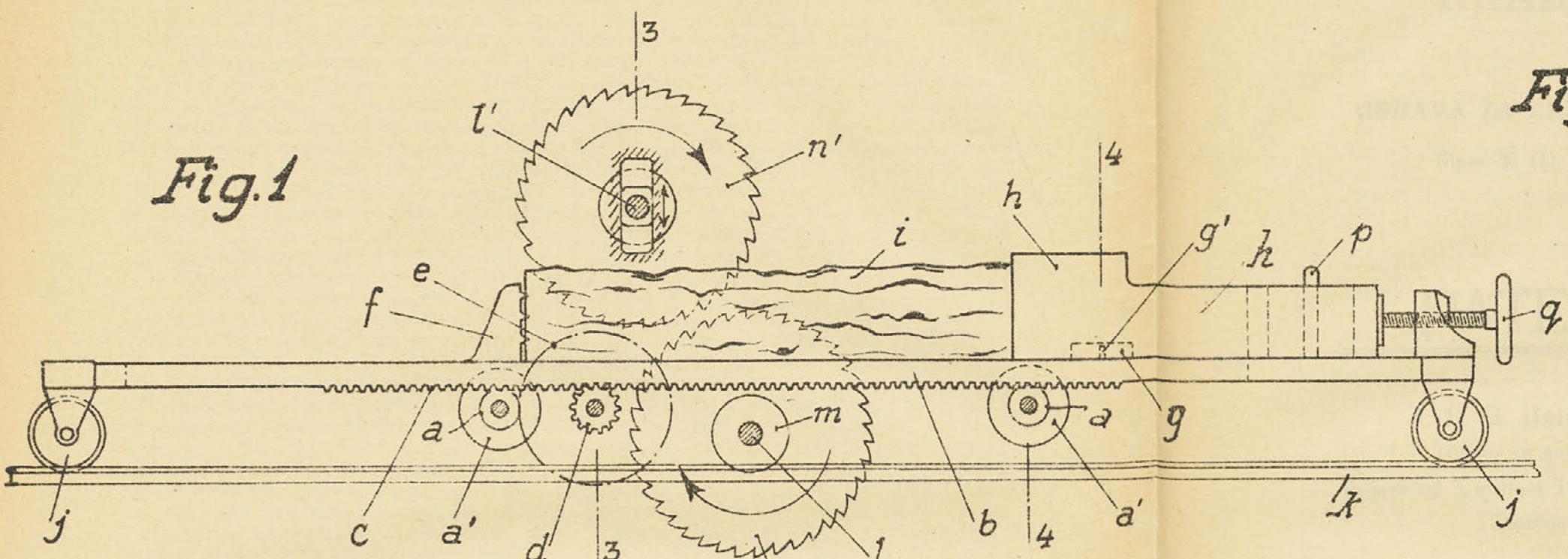

Fig. 3

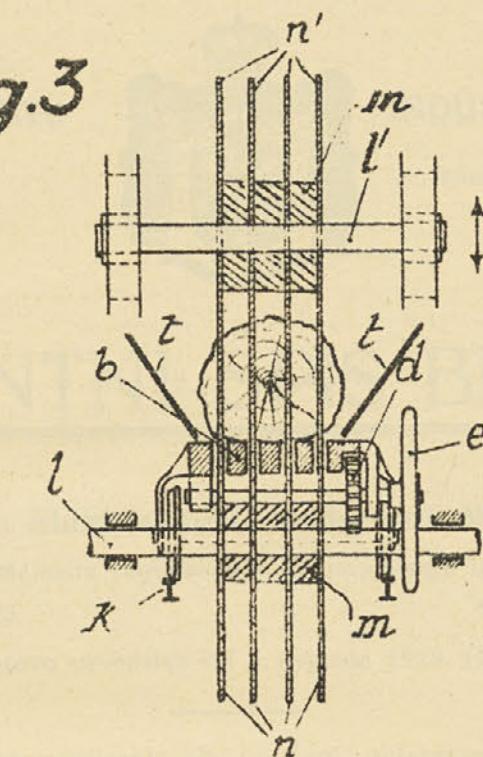

Fig. 2

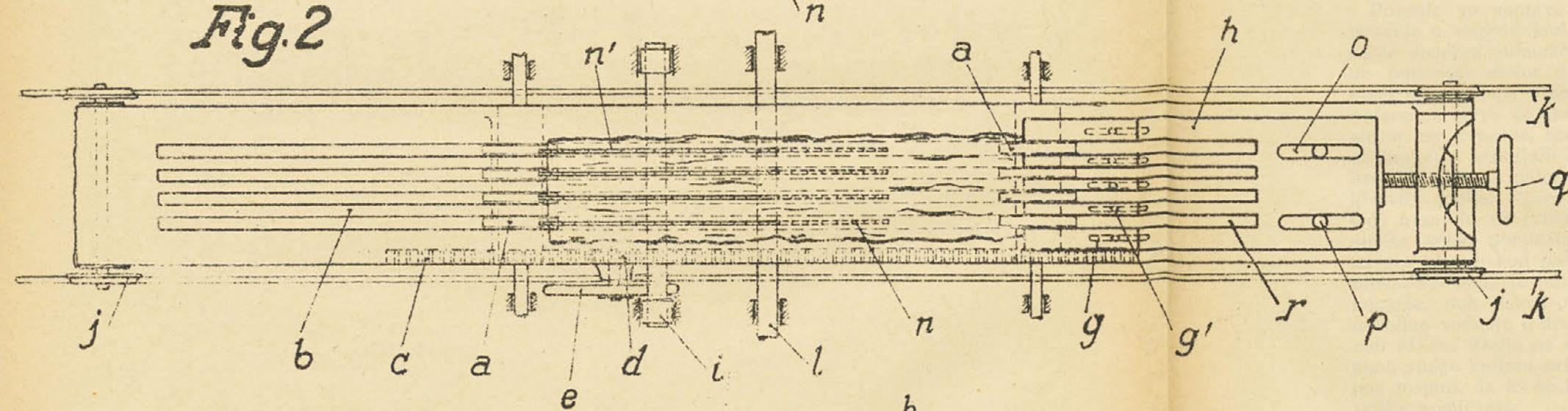

Fig. 4

